

500. OBLJETNICA DOLASKA PRVE MANJE BRAĆE U MEKSIKO PISMO ZA SVETKOVINU DUHOVA 2024.

Sada me Duh potiče da idem... (Dj 20,22)

UVOD

U svom govoru efeškim starješinama, apostol Pavao sažima svoj život u misiji. On prepoznaje Duha Raspetoga i Uskrslog Gospodina kao protagonistu svog dugog putovanja i samu dušu poslanja. On je taj koji ga vodi, usmjerava, uvijek ga gura izvan sebe i preko mnogih granica.

Ako nas svetkovina Duhova uvijek tjera da oslušujemo taj povjetarac Duha, ove je godine njegov dah poseban u spomen na rane svetog Franje, koji nas vraća u središte naše karizme, življenja evanđelja na tragu siromašnog i raspetog Krista. U tom svjetlu danas, 13. svibnja 2024., sjećamo se 500 godina od dolaska prve dvanaestorice misionara u Veracruz u Meksiko, koje je poslao generalni ministar fr. Francisco de los Ángeles Quiñones, u slobodi duha, karakteristici svakog misionarskog poziva. To je jedinstvena i važna činjenica u povijesti Reda kojoj se premalo obraća pozornost. Zapravo, između svjetla i sjene, to je najpotpuniji

i najvažniji projekt za evangelizaciju naroda Amerike, pravi odgovor na dar Duha.

Preuzmite Duhovsko pismo 2024.: [Italiano](#) - [English](#) - [Español](#) - [Deutsch](#) - [Français](#) - [Hrvatski](#) - [Polski](#) - [Português](#)

DNEVNIK GENERALNE KURIJE

- Od 20. do 28. svibnja generalni ministar fra Massimo Fusarelli posjetit će provinciju Svetog Evanđelja u Meksiku.
- Od 20. do 26. svibnja fra Daniel Rodriguez Blanco i fra Taucen Girsang iz ureda PMOS-a sudjelovat će na međunarodnom tečaju PMOS-a 2024. pod nazivom "Greccio i La Verna, izvori pravde, mira i pomirenja", koja će se održati na papinskom sveučilištu Antonianum u Rimu.
- Dana 21. svibnja, generalni tajnik fra Antonio Maria lacona susrest će se s provincijalnim tajnicima konferencije Santa Maria de Guadalupe u Meksiku.
- Od 23. do 28. svibnja Generalni definatorij boravit će u Meksiku na susretima s konferencijom Santa Maria de Guadalupe i s provincijalnim ministrima

- UCLAF-a. Zajedno će proslaviti 500 godina prisutnosti Reda u Meksiku i Latinskoj Americi.
- Od 29. svibnja do 2. lipnja fra Massimo će posjetiti provinciju San Filippo di Gesù (Meksiko). Od 2. do 4. lipnja, zajedno s generalnim definatorima fra Cesarom Kulkampom i fra Joaquínom Echeverryjem, boravit će u Kolumbiji na međuprovincijskom kapitulatu provincije Santa Fede. Od 4. do 11. lipnja fra Massimo i fra Cesar posjetit će provinciju sv. Franje iz Quita (Ekvador).
- Od 29. svibnja do 2. lipnja fra Cesar i generalni vikar, fra Ignacio Ceja, posjetit će kustodiju Bezgrješnog začeca BDM i proslaviti sedamdeset godina prisutnosti fratara u zemlji.

PRIKUPLJANJE SREDSTAVA ZA STANOVNIŠTVO POGOĐENO POPLAVAMA HITNA SITUACIJA U BRAZILU

Manja braća su zajedno sa stanovništvom Rio Grande do Sul u Brazilu, stradali od četiri velike poplave koje su opustošile regiju u manje od godinu dana. Posljednja, u prvim danima svibnja, bila je najrazornija i na koljena je bacila ionako nesigurne životne uvjete stanovnika, teško pogođenih ovim sada nekontroliranim tragičnim klimatskim pojavama.

[Zaklada OFM Fraternitas pokrenula je izvanrednu akciju prikupljanja sredstava za pomoć nastradalima.](#)

Generalna kurija Reda manje braće, u osobi generalnog definitora ovog područja, fra Césara Kùlkampa, u bliskom je kontaktu s fra Marinom Rhodenom, ministrom provincije sv. Franje Asiškog koja uključuje državu Rio Grande do Sul. [Fra Cesar je uputio apel za pomoć Brazilu.](#)

Voda i odroni odnijeli su kuće, stradali su poljoprivredni proizvodi i životinje, prometnice i objekti. Vlada radi na spašava-

nju ljudi i njihovom dovođenju na sigurno. Više od 120.000 ljudi je izvan svojih domova, posebno najsiromašniji. Župne crkve otvorile su svoja vrata za prihvat stradalih, ali mnoge je pogodila poplava. Naša braća u Rio Grande do Sul također su otvorila svoje domove, svoje crkve i svoje prostore za dobrodošlicu ljudima, nudeći što mogu, ali situacija je veoma teška.

Nedostaje hrane, odjeće, sredstava za higijenu, lijekova za djecu i starije osobe, pitke vode. Braća nastoje pružiti duhovnu pomoć i solidarnost obiteljima koje pate zbog ljudskih gubitka kao i gubitka domova i sredstava za uzdržavanje.

[Generalni ministar Reda, fra Massimo Fusarelli, također je uputio apel za pomoć Brazilu.](#)

Duhovnu i materijalnu solidarnost izrazio je cijeli katolički svijet: papa Franjo izrazio je sućut i potporu u svojoj Regini Coeli u nedjelju 5. svibnja; Mons. Aloísio Alberto Dilli OFM, biskup biskupije Santa Cruz do Sul, snimio je video poruku nade i hrabrosti za stanovništvo; Franjevačka konferencija Brazila također je izrazila bliskost sa žrtvama.

Mgr. Jaime Spengler OFM, nadbiskup Porto Alegrea (glavni grad države Rio Grande do Sul), u intervjuu za Radio Vatikan u Brazilu istaknuo je važnost prihvaćanja i podrške onima koji su izgubili sve i trebaju hranu, vodu, odjeću i krov nad glavom.

[Kako biste podržali prikupljanje sredstava Zaklade OFM Fraternitas kliknite ovdje.](#)

POLJSKA, 28. TRAVNJA – 2. SVIBNJA POSJET PROVINCIJI SANTA EDVIGE

Od 28. travnja do 2. svibnja održao se bratski posjet generalnog ministra, fra Massima Fusarellija, u pratnji generalnog definitora, fra Konrada Cholewa, provinciji Santa Edvige u Poljskoj. Kao temu pohoda generalni je ministar odabrao riječi iz knjige proroka Izaije: "Evo, činim nešto novo" (Iz 43,18-19).

U nedjelju 28. travnja fra Massimo susreo se u Góri św. Anny s članovima Franjevačkog svjetovnog reda koji dolaze iz krajeva u kojima djeluju braća provincija sv. Edvige i Uznesenja BDM. Misno slavlje u bazilici predvodio je fra Konrad, a homiliju je imao generalni ministar. U poslijepodnevним satima u hodočasničkoj kući održan je susret s članovima FSR-a.

U ponedjeljak 29. i srijedu 1. svibnja održana su dva susreta s braćom iz provincije. Prvi je održan u Trzebnici, u svetištu svete Edvige Šleske, zaštitnice provincije, dok je sljedeći bio u Prudniku, u svetištu svetog Josipa, gdje je slavljena zahvalnica za braću koja 2024. slave vlastiti jubileji redovničkog i svećeničkog života.

U već spomenutom biblijskom tekstu Izaije prorok potiče izabrani narod, koji se našao u ropstvu, da ne gleda u prošlost, nego da gleda u budućnost. Isto tako, braća su bila potaknuta da s nadom gledaju u budućnost i poduzimaju nove aktivnosti, plod razlučivanja u Božjem Duhu, unatoč različitim poteškoćama koje trenutno doživljavaju. >>

Boravak u provinciji bio je prilika ne samo za susret s braćom u Wrocławu, Nysi, Kłodzku i Prudniku, nego i za upoznavanje njihova rada.

Fra Massimo je posjetio pučku kuhinju za siromašne i beskućnike u Wrocławu Karłowice, kojom upravlja *Fundacja Antoni*.

Osim podjele hrane, provode se aktivnosti usmjerene na pomoć potrebitima i siromašnima u teškim situacijama. Na području samostana nalazi se i fizioterapeutski laboratorij za osobe s invaliditetom.

Generalni ministar je u gradu Nysi posjetio Fazenda da Esperança, prvi centar takve vrste u Poljskoj, koji pomaže ljudima da prevladaju različite ovisnosti kroz obnovu života.

Fra Massimo je također susreo zajednicu Sestara klarisa trajnog klanjanja u Żąbkowice Śląskie i Kłodzko, zajedno s braćom. Naposljetku, u Jutrzyni, gdje braća pastoralno

djeluju, posjetio je jedino svetište posvećeno sv. Franji na poljskom tlu.

Pogledajte video Fundacja Antoni: [engleski](#) – [poljski](#)

MARRAKESH (MAROKO), 10. – 12. SVIBNJA

SUSRET FRANJEVAČKE OBITELJI ZA IZBJEGLICE I ISELJENIKE S MEDITERANA

Prvi susret Franjevačke obitelji u službi migranata i izbjeglica na Sredozemlju održan je od 10. do 12. svibnja u Marrakeshu (Maroko) na kojem su sudjelovala braća i sestre iz Španjolske, Italije, Turske, Francuske, Maroka i Grčke. Nazočni su bili i neki predstavnici Franciscans Internationala, iz generalnog tajništva za misije i evangelizaciju (SGME) i generalnog ureda za pravdu, mir i skrb svega stvorenog (PMOS).

Susret je započeo u petak 10. svibnja euharistijom koju je predvodio fra Daniel Rodríguez Blanco, OFM, ravnatelj generalnog ureda PMOS-a. U homiliji je pozvao nazočne da imaju odvažnosti graditi franjevačku mrežu u Sredozemlju kako bi bili kap bratstva u ovom neizmjernom moru. Fra Francisco Gómez Vargas, generalni tajnik za misije i evangelizaciju, predstavio je cilj susreta, sažet u želji da se "međusobno upoznamo, razmijenimo radna iskustva i stvorimo strukturu sposobnu artikulirati odgovor za Mediteran na temelju karizme i franjevačke duhovnosti".

Generalni ministar OFM fra Massimo Fusarelli je u svojoj poruci sudionicima istaknuo ljepotu i ujedno aktualnu tra-

gediju u Sredozemlju. Zamolio je Franjevačku obitelj da se udruže kako se nitko ne bi osjećao sam u svom radu, nego kao dio bratstva u *Mare Nostrum* i da ovo ne bude, kako je rekao papa Franjo, "groblje", nego dom otvorenih vrata za sve.

Nakon riječi dobrodošlice koje je uputio brat Jean de Dieu, u ime franjevačke kustodije Maroka, uslijedio je dan razmišljanja s povijesnim pogledom na Mediteran koji je predstavio fra Giuseppe Buffon, nakon čega je uslijedilo svjedo-

čanstvo očevidaca migranata i izložba dobrih praksi koju provode Jesuit Migra Studium Foundation iz Barcelone, a koju vodi Margarita García i Saving Humans Mediterraneana, predstavljeni od Luca Casarinia.

U subotu 11. svibnja franjevačka obitelj okupila je se u samostanu Svetih marokanskih mučenika u gradu Marrakeshu. U euharistijskom slavlju koje je predvodio, fra Francisco je istaknuo proturječnost globalizacije koja se više tiče gospodarstva, a ne kretanja ljudi. Poziv franjevcima je "globalizirati ljubav" i učiniti Isusov san transparentnim, usredotočen na život i dostojanstvo ljudi kao djece Božije. >>

Poseban doživljaj bio je slušati govor o projektima koje svaki od sudionika provodi na lokalnoj razini.

Franjevačka obitelj na Mediteranu već dugi niz godina radi s migrantima i izbjeglicama u prihvatnim centrima, zdravstvu, pučkim kuhinjama, psihološkoj pomoći, pravnim i imigracijskim savjetovanjima, centrima za slušanje, stručnom osposobljavanju, školama jezika, prostorima za osobnu higijenu i pranju rublja.

Blair Matheson, izvršni direktor Franciscans Internationala, objasnio je programe koje razvijaju u različitim dijelovima svijeta i aktivnosti koje provode u Ujedinjenim narodima i veleposlanstvima.

Dan 12. svibnja obilježio je posjet kardinala Cristóbalu Lópeza Romera, SDB, biskupa Rabata, koji je vrlo jasno predsta-

vio identitet i poslanje Crkve u Maroku, „sociološki i teološki migrantskoj“, jer većina od tridesetak tisuća katolika u Maroku su migranti najmanje stotinjak nacionalnosti.

Za kardinala migracija nije ni problem ni nesreća, ali u mnogim mjestima migranti nisu dobrodošli jer su siromašni.

Ona je migrantska Crkva jer se želi utjeloviti i imati marokansko lice, želi graditi Kraljevstvo Božje na temelju vrijednosti pravde, mira, slobode, života, istine i, ono najosnovnije, ljubavi.

Biskup Rabata također je ustvrdio da je dijalog središte misije: marokansko iskustvo svjedoči da "kršćani i muslimani mogu živjeti kao braća", istaknuo je, definirajući Crkvu Maroka kao "malu", možda zbog brojnosti, ali autentičnu, uzbuđuju i strastvenu zahvaljujući svojim članovima.

15. – 25. TRAVNJA

POSJET GENERALNOG TAJNIŠTVA ZA MISIJE I EVANGELIZACIJU AZIJI

VIJETNAM

Od 15. do 19. travnja fra Francisco Gomez Vargas i fra Dennis Tayo, odnosno animator Generalnog tajništva za misije i evangelizaciju, posjetili su Vijetnam kako bi se susreli s braćom uključenima u "Nove forme", kao dio pripreme za Skupštinu konferencije za nove oblike prisutnosti i misijsku evangelizaciju u Aziji 2025. Svjestan toga cilja, fra John Nguyen Phuoc, provincijal sv. Franje iz Vijetnama, i fra Peter Binh pratili su ih u posjeti. Fra John Phuoc je objasnio da "prema odluci provincijskog kapitula, braća moraju pomagati etničkim skupinama i siromašnima u aspektima obrazovanja, osnovnih zdravstvenih usluga i promicanja kulture."

Njihovo prvo odredište bila je planinska pokrajina Lang Son u sjevernom Vijetnamu. Idući prema granicama Kine, susreli su četvoricu fratara koji se brinu za etničke skupine ovog kraja za njihove sakramentalne potrebe i drugu pastoralnu pomoć, također osiguravaju vodovod i slično. Zatim su otišli u samostan u Hanoju kako bi upoznali petoricu braće, koji su zajednički radili na brizi za etnički siromašne koji su migrirali u grad Hanoi radi boljih životnih prilika.

Potom su otputovali u središnje gorje Vijetnama, gdje žive najugroženije i najslabije etničke skupine. U zajednici "Mit Garden" u pokrajini Pleiku susreli su 21. brata koji se brinu za ove etničke skupine, dijeleći svoja iskustva i težnje. Braća su bila potvrđena i ohrabrena u spoznaji da Red podržava otvaranje

"novih oblika" poput ovih prisutnosti, kao konkretnih izraza naše karizme.

Fra Peter Phat, gvardijan zajednice, potom ih je pratio u posjet selima O, Nú, Bang Ut i Dunde kako bi se susreo sa stanovništvom. Fratri su osnovali tri župe i sudjeluju u njihovim obrazovnim, gospodarskim i zdravstvenim potrebama, čuvajući njihovu kulturu.

Nastavite čitati na www.ofm.org

LAOS

Od 20. do 22. travnja fra Francisco i fra Dennis, zajedno s fra Johnom Phuocom, provincijalom iz Vijetnama, posjetili su misiju u Laosu.

Laos je neovisna komunistička država u jugoistočnoj Aziji s ukupno 7.749.595 pretežno budističkih stanovnika. U četiri biskupije Laosa ima samo 46 500 katolika. U prosincu 2012. vijetnamski franjevci stigli su u biskupiju Pakse, a fra Joseph Santisouk bio je među prvim misionarima. Danas ga podržavaju fra Paul Hiring, također svećenik, i fra Peter Mau, gvardijan ove zajednice, zajedno s fra Johnom Hâuom u njegovoj godini franjevačkog iskustva.

Brat Joseph i druga braća govorili su nekim prijateljima i drugim situacijama koje su doživjeli nakon više od deset

godina misije u ovoj zemlji. „Budući da smo komunistička i siromašna zemlja i ne toliko otvoreni kršćanstvu, započeli smo svoju prisutnost, tiho, polako i ponizno. Unatoč nedostatku kadrovskih i financijskih sredstava tijekom vremena, lokalne su vlasti ponegdje prihvatile franjevce, posebice u našem sudjelovanju u prosvjetnim i društvenim aktivnostima.

Uspostavili smo snažnu potporu i suradnju s lokalnim crkvenim vlastima i laoskim narodom a što nam je omogućilo da obučavamo katehete i misionarsko osoblje i da pomognemo 65 siromašnih učenika, koji dolaze iz udaljenih područja, da pohađaju osnovno i visoko obrazovanje, ugošćujući ih u u pansionu Saint Francis u Paksongu i u pansionu Saint Anthony u Pakseu. Tako smo imali 4 maturanta; 5 diplomiranih iz stručnog sektora; 3 studenta; i 4 laoška sjemeništara. Nadalje, tijekom ljeta organizirali smo za djecu iz ruralnih područja tečajeve engleskog jezika, ljudskih vrijednosti i katekizma. Obnovili smo i/ili izgradili naše trenutne samostane i crkve dok smo se brinuli za vijetnamske useljenike u Pakseu, Paksongu i Attapeu. Budući da su braća donijela franjevački duh, imamo neke studente koji bi možda htjeli ući u naš franjevački red. Nadamo se da ćemo u ovom trenutku završiti započetu izgradnju crkve u selu Muongkhay, ruralnom području pretežno naseljenom katolicima, kao i neke od objekata potrebnih za smještaj ovih učenika.”

Nastavite čitati na www.ofm.org

KAMBODŽA

Od 22. do 25. travnja fra Francisco i fra Dennis posjetili su misiju u Kambodži, u pratnji provincijala iz Vijetnama i fra Michaela Nguyen Duca, gvardijana kambodžanske zajednice Tuolkasang.

Ova stvarnost predstavlja veliki izazov, posebno za vijetnamsku braću koja rade za pastoral tri župe koje uglavnom služe (99%) vijetnamskim vjernicima. Prema riječima fra G.B. Dau Tien Dunga, župnika, "zbog ove napetosti, lokalni obični ljudi nisu baš dobri prema nama vijetnamskim svećenicima, jer se boje da se mi možemo brinuti samo o vijetnamskom narodu,

ali u stvarnosti mi se brinemo za sve. Još jedan izazov je učenje kmerskog dijalekta. Iz iskustva drugih nevijetnamskih zajednica u Kambodži, čini se da to nije problem. Jako bismo cijenili nevijetnamsku braću svećenike iz drugih entiteta da nam se pridruže ovdje u Kambodži.”

Zajedno s Anthonyjem Tran Van Bienom, Josephom Paulom Rodom Tuanom i Josephom Nguyenom Xuanom (koji provode svoju franjevačku godinu), braća su uglavnom radila za pastoral dviju skupina: prva, ona vijetnamskih imigranata koji ne znaju kambodžanski jezik i koji nemaju državljanstvo i stoga im nije dopušteno raditi u uredima ili tvornicama, te koji imaju djecu rođenu u Kambodži, ali im nije dopušteno ići u školu. Drugo, kambodžanski kmerski neformalni doseljenici, uglavnom unajmljeni dnevni radnici, koji žive od ribolova u jarcima, jezerima i jezerima, tiješteći boce i prodajući sitne namirnice kod kuće.

O ovoj siromašnoj populaciji brinu dva dječja vrtića s ukupno 50. djece (35 kmerskih i 15 vijetnamskih) i 70. osnovnoškolaca (1. i 2. razred), od kojih su većina siromašna kmerska djeca koju svaki dan prevozi naš fratarski kombi u školu. Druge tekuće službe za kmerske obitelji uključuju stipendije, izgradnju domova i redovitu financijsku pomoć starijima i bolesnima.

Što se tiče vijetnamske braće u Kambodži, nadamo se većoj suradnji s drugim entitetima, financijskoj potpori u tekućim pastoralnim aktivnostima i projektima. Franjevci nastavljaju tiho raditi na evangelizacijskim aktivnostima među Kambodžancima, istovremeno pomažući vijetnamskim imigrantima da se integriraju u kambodžansku nacionalnost i društvo, stvarajući most pomirenja između ova dva naroda, ranjena prošlošću.

Cijeli tekst pročitajte na www.ofm.org

OFM SVIJET

Postulanti u službi starijih osoba, provincija Santa Fede (Kolumbija)

Svetkovina Uzašašća slavljena na Maslinskoj gori, Jeruzalem (Kustodija Svete zemlje)

25. obljetnica vječnih zavjeta fra Trinidad Huertas i fra Luis M. Rodríguez (Italija)

Svečani zavjeti, provincija Sveti Toma Apostol (Indija)

Singapur, susret braće laika SAAOC (Konferencija Južne Azije, Australije i Oceanije)

Kapitul na rogožinama, provincija Sveti Ćiril i Metod (Hrvatska)

KAPITULI NA ROGOŽINAM DILJEM SVIJETA

RIMSKÉ KUĆE OVISNE O GENERALNOM MINISTRU

U Sacrofanu (Rim) 3. i 4. svibnja održan je kapitul na rogožina rimskih kuća ovisnih o generalnom ministru. Gotovo sto sudionika iz Generalne kurije, Collegio S. Isidoro, Collegio S. Antonio i Collegio Padri Penitenzieri Lateranensi, razgovaralo je i razmišljalo o značenju koje riječi karizma, zajedništvo i poslanje imaju za današnji Red.

Susret, koji su organizirali Generalno tajništvo reda i četiri člana rimskih kuća ovisnih o generalnom ministru, bio je strukturiran izmjenjivanjem trenutaka slušanja, dijeljenja u grupnim radionicama i molitve.

Nakon dobrodošlice fra Macieja i pozdrava generalnog ministra, fra Massima Fusarellija, sudionici (među kojima su bili laici - muškarci i žene - i dvije redovnice) poslušali su govor Rema di Pinta, bivšeg nacionalnog ministra Italije FSR-a, usmjerenog na franjevačku karizmu. Remo se dotaknuo brojnih tema: poziv, sreća, zahvalnost, priznanje, milosrđe, bratstvo, molitva, dostupnost, pomirenje, prilika, najava... Sve vezano za Franjin život, ali i za njegovo osobno iskustvo.

Ove riječi i metodologija praktične filozofije pomogle su sudionicima u kasnijoj "World Coffe" radionici dijaloga - međusobnog slušanja - koja se odvijala u deset radnih grupa gdje su sudionici razmišljali o temi karizme, izraženoj kroz pet ključnih riječi koje je svaka skupina na kraju podijelila s drugima.

U euharistijskom slavlju, preuzimajući riječi evanđelja gdje Filip izražava želju da "vidi Oca", generalni ministar podsjetio je kako je središte vjere upravo Isus Krist i kako sveti Franjo to naglašava pišući u Pravilu da Manja braća žele živjeti Evanđelje. „Kuju stvarnost i koje riječi danas primamo da se otvorimo budućnosti? Što znači naša karizma danas?“, upitao je fra Ma-

ssimo, podsjetivši kako je sama karizma dinamična stvarnost koja polazi od odnosa s Bogom i koja se otvara prema čovječanstvu, prema ženama i muškarcima ovog vremena.

Poslijepodnevno predavanje otvorilo je izvješće supružnika Michele Lazzeroni i Andrea Piccaluga, oboje iz FSR-a, koji su raspravljali o temi generativnog zajedništva. Putovanje sastavljeno od različitih faza - spojevi, stil i srce, odanost, dobrodošlica u dom, dijeljenje života, zajedničko planiranje, generativnost, želja i nada, odvažnost - što je bio temelj druge radionice dana, ovoga puta temeljena na "estetskoj praksi": svaka radna grupa, počevši od crteža svakog pojedinog sudionika, dovršila je frazu "Pričest je...". Rezultat je bio pun iznenađenja, kako za pisane tako i za... umjetničke priloge!

Nastavite čitati na www.ofm.org

PORTUGAL I ŠPANJOLSKA (SANTIAGO DE COMPOSTELA)

U Montariolu, Braga (Portugal), 1. svibnja održao se međuprovincijski kapitul na rogožinama provincija Svetih mučenika iz Maroka (Portugal) i Santiago de Compostela (Španjolska). Susret je započeo molitvom pohvale, predstavljanjem nazočne braće po bratstvima i grupnim radom prema sljedećim pitanjima: Obnavljanje naše vizije: kojim karakteristikama se danas trebamo otvoriti? Hod prema uzoru: koji je proročki model bratstva u malenosti? Prihvaćanje budućnosti: svjedočanstvo i misija; kome i kako služimo?

Jutro je završilo euharistijom koju je predvodio biskup u miru Bragança-Mirande, monsinjor António Montes Moreira, OFM a nadbiskup u miru Tanagera, Mons Santiago Agrelo, OFM, također je concelebrirao.

Poslijepodne je započelo u 15.00 sati glazbenim trenutkom u samostanskoj crkvi, nakon čega je uslijedio grupni rad za razmatranje koji su to ujutro subraća imala. U 17.00 sati rad ovog međuprovincijskog kapitula završio je izlaganjem provincijalnih ministara obiju provincija, fra Juan Manuel

Burján García (Španjolska) i fra Fernando Valente da Silva Mota (Portugal).

Na kapitolu je bilo nazočno 57. braće: 21. iz Galicije (Španjolska) i 36. iz Portugala.

MOZAMBIK

"Završavamo naš kapitul na rogožinama. Imam osjećaj da su nam ta 4. dana pomogla da se približimo želji za bratskim zajedništvom.

Cilj kapitula, kada smo se okupili, bio je vidjeti puls naše misije u Mozambiku kao franjevačke obitelji", rekao je fra Lage Nhampoca Luís Afonso, kustos kustodije svete Klare u Mozambiku, prigodom zatvaranja kapitula na rogožinama koji se održao u gradu Beira, Mozambik, između 23. i 26. travnja 2024.

Kustos je sa zadovoljstvom primijetio pozitivnu klimu koja karakterizira kapitul, a sastoji se od uzajamnog poštovanja, dijeljenja i svijesti o zajedničkoj karizmi koja ujedinjuje franjevačku obitelj, koja ima značajno mjesto u Crkvi i mozambičkom društvu.

Stoga je pozvao sve na veću suradnju u osposobljavanju odgojitelja, u projektima evangelizacije te u zaštiti maloljetnika i ranjivih odraslih osoba.

Tijekom kapitula vodila se rasprava o aktualnim temama iz života i poslanja franjevačke obitelji u Mozambiku: evangelizacija i poslanje, pravda, mir i cjelovitost stvorenoga, zaštita maloljetnika i ranjivih odraslih osoba. Kao znak predanosti, kapitularci su odobrili sljedeće prijedloge koji će im služiti kao referenca u životu i poslanju:

- Dati prednost molitvi, slušanju, meditaciji i dijeljenju Riječi Božje u bratstvima kao sredstvu ad intra evangelizacije.
- Jačati komunikaciju, dijalog i pomirenje u našim bratstvima i u cijeloj franjevačkoj obitelji, na svim razinama.
- Proširiti svjedočanstvo franjevačke karizme prihvaćanjem sinodalnog modela (zajedništvo, poslanje i sudjelovanje).
- Ojačati suradnju u trajnoj i početnoj formaciji.
- Usvojiti nove oblike i sredstva evangelizacije (nove prisutnosti i digitalna evangelizacija), web stranice i druga sredstva komunikacije za širenje bogatstva naše franjevačke karizme.
- Uključiti PMOS animatore kao poveznicu s društvom u kojem se nalazimo i svakog člana franjevačke obitelji kao protagonistu u ovoj dimenziji.
- Prihvaćanje svrhe zaštite maloljetnika i ranjivih odraslih osoba.

- Pozvati glavne poglavare na program stote franjevačke obljetnice.
- Svake godine stvarati prilike za simpozije i seminare o franjevačkoj duhovnosti i karizmi.

Kapitulu na rogožinama, koji je sazvao i kojim je predsjedao kustos, prema pismu i smjernicama koje je Generalni definitorij reda poslao franjevačkim entitetima u svijetu, sudjelovalo je 29. članova koji su predstavljali: Autonomna kustodija Svete Klare u Mozambiku, Manja braća kapucini, Zavod za siromahe Isusa Krista, Sestare franjevke u Mozambiku, Franjevački svjetovni red i Franjevačka mladež.

Ovaj kapitul bio je prvi u franjevačkoj povijesti Mozambika.

Fra Evodio João, OFM

MALTA, 29. TRAVNJA – 3. SVIBNJA 2024.

TRAJNA FORMACIA ZA BRAČU MISIONARE U LIBIJI

Fra Magdy Helmy iz Egipta, koji djeluje u samostanu u Tripoliju (Apostolski vikarijat u Tripoliju, Libija) i fra Shahrukh Bhatti iz Pakistana, koji djeluje u Bengaziju (Apostolski vikarijat u Bengaziju) bili su gosti franjevačkog bratstva u Valletti na Malti, i to na kratko vrijeme bratskog susreta i dijeljenja, kao i na trenutak odmora.

Pozvao ih je provincijalni ministar fra Anthony Chircop, koji je nedavno bio u dva posjeta libijskoj misiji u Tripoliju i Bengaziju. Red je povjerio malteškoj provinciji svetog Pavla Apostola pravnu odgovornost za misiju u Libiji.

Tijekom svog boravka na Malti dva brata susrela su fra Noela Muscata, osobu za kontakt za trajnu formaciju, na nekoliko trenutaka bratskog dijeljenja.

S njim su razmišljali o Instrumentum Laboris s obzirom na sastav Ratio Evangelisationis, nastojeći njegov sadržaj kontekstualizirati u svoje konkretno iskustvo u Libiji.

Braća su se osvrnula na određeni odlomak dokumenta koji kaže: "Na isti način moramo razmotriti ekonomizaciju života, s dogmama trajnog rasta i maksimiziranja profita, što stva-

ra nove oblike ropstva, siromaštva i rijeke izbjeglica. Ova situacija zahtijeva ne samo prvu pomoć žrtvama, nego i evangelizaciju kao proročko zalaganje za pravdu i mir" [vidi [Instrumentum Laboris](#) str. 5].

Ove se riječi savršeno uklapaju u poslanje povjereno našem Redu u Libiji, gdje su male zajednice Tripolija, Sabhe, Bengazija, Derne i Tobruka sastavljene od kršćanskih (i muslimanskih) izbjeglica, uglavnom iz raznih afričkih i azijskih zemalja. Braća se brinu za te ljude u potrazi za boljom budućnošću u Europi.

Istodobno ih pokušavaju odgovoriti od opasnog prijelaza Sredozemnog mora.

Položaj izbjeglica jedan je od najvećih problema s kojima se suočavamo. Kao manja braća pozva-

ni smo pružiti im podršku na duhovnoj ali i na materijalnoj razini.

Trenutna politička podjela u Libiji jako je otežala djelo evangelizacije braće. Ipak, naša crkva i samostanski kompleks u Tripoliju nudi sigurno utočište mnogim kršćanima pa čak i muslimanima. U Bengaziju fratri još uvijek traže >>

stalno mjesto za doček izbjeglica, s obzirom da su crkva i samostan uništeni.

Braća su izrazila zabrinutost zbog potrebe organiziranije pripreme i obuke za misionare, osobito u teškim situacijama poput one u Libiji. Misionarima treba pomoći da nauče arapski prije dolaska u Libiju. Red može uložiti u potragu za

još jednim ili dvojicom braće koji mogu biti prisutni kako bi podržali bratski život, budući da dva brata žive sami s Apostolskim vikarima.

Malteška provincija također je pozvana da nastavi podržavati misionare ovakvim inicijativama, da im pomogne u njihovoj trajnoj formaciji.

PROJEKT KONFERENCIJE BRAZILA – CONO SUD AMAZONSKO ISKUSTVO

U nedjelju 28. travnja započeli smo s prvim izdanjem projekta "Amazon Experience", koji će završiti 22. svibnja. Sudjeluju desetorica braće Under Ten iz različitih entiteta koje čine franjevačku konferenciju Brazila i Cono Sud. Domačin je kustodija svetog Benedikta iz Amazonije, sa sjedištem u gradu Santarému.

Naš prvi dan bio je posvećen međusobnom slušanju braće kako bismo podijelili: što svaki od nas doživljava? Naše nade, borbe, snovi, izazovi i poteškoće.

Na početku smo imali priliku razmišljati o ekleziološkoj stvarnosti Amazona i posjetiti malu zajednicu ribara koji žive na otocima rijeke Amazone.

Posjetili smo i zajednicu quilombola u Arapemi, gdje žive potomci robova. Sve ove zajednice ugrožene su velikim projektima koji ugrožavaju ne samo šumu, već i ljude čiji opstanak ovisi o njoj. Četvrtog dana susreća imali smo priliku osjetiti trenutke suživota i razmjene s laicima iz Temeljnih crkvenih zajednica (CEB) prisutnih u urbanim i ruralnim područjima.

Potom smo putovali uz rijeku Amazonu do grada Monte Alegrea, odatle smo dva po dva poslani u ruralne zajednice kojima služe braća koja tamo žive. Tijekom posjeta kućama imali smo priliku komunicirati s jednostavnim ljudima, biti dobrodošli u njihove domove. U nedjelju smo sudjelovali u slavlju Riječi, potaknuti prije svega laicima koji djeluju u zajednicama. Po povratku u grad posjetili smo Državni park (PEMA) u kojem se nalaze crteži na stijenama prvih stanovnika Amazonije koji datiraju prije više od 12 tisuća godina.

Po povratku u Santarém imali smo trenutak bratskog dijaloga i dan hodanja kako bismo pripremili svoja srca za posljednju fazu iskustva, s trodnevnom ili četverodnevnom izletom uz rijeke do misije San Francisco del Rio Cururu, kako bismo naučili nešto o stvarnosti sela u kojima žive domorodački narod Munduruku. Trenutačno se regija smatra

jednom od najugroženijih zbog ilegalnog iskopavanja zlata u Amazoniji.

Cijelo to iskustvo osvjetljeno je naukom i snovima pape Franje prisutnima u postsinodalnoj apostolskoj pobudnici „Draga Amazonijo“, u enciklikama *Laudato Si'* i *Fratelli tutti* te i u apostolskoj pobudnici *Laudate Deum*.

Braća su podijelila misao kako su ove prve dane Iskustva obilježile tri ključne riječi: zahvalnost, obilje i bratstvo.

Zahvalnost za priliku da kročimo na ovo sveto tlo i da možemo suživjeti s različitim ljudima i kulturama koje nas uče da još više cijenimo svoju karizmu i svoju duhovnost.

Obilje, prisutno u raznolikosti života, boja i okusa, te u mnogim gestama posjećenih zajednica. I konačno bratstvo, predstavljeno brigom i prijateljstvom koje je uspostavljeno između braće i zajednica od početka djelovanja.

Fra Vagner de Sena Ferreira, OFM
Kustodija svetog Benedikta Amazonskog

ŠVJETSKI SUSRET OD 28. TRAVNJA DO 2. SVIBNJA U SACROFANU (RIM) ŽUPNICI ZA SINODU

Od 28. travnja do 2. svibnja u Fraterna Domus u Sacrofanu (Rim) održao se svjetski susret "Župnici za sinodu" na kojem je sudjelovalo gotovo 200. osoba iz cijeloga svijeta. Intervjuirali smo fra Pierrea Duchamea iz provincije Duha Svetoga u Kanadi.

Kako je prošao sastanak?

Događaj je nastao iz apela sadržanog u Sažetom izvješću Sinodalne skupštine od prošlog listopada, u kojem se tražilo da se u ovo vrijeme, između dviju sinodalnih skupština koje su u tijeku, čuje glas župnika. Tako je Generalno tajništvo Sinode zajedno s Vatikanskim dikasterijem za kler organiziralo susret za svećenike iz cijeloga svijeta. Od svake je biskupske konferencije zatraženo da izabere određeni broj svećenika koji će sudjelovati. Poslan sam, zajedno s dvojicom dijecezanskih svećenika iz Kanade, kao dio kanadskog predstavništva. A ja sam bio jedini franjevački župnik koji je bio prisutan na ovom događaju. Metodologija susreta temeljila se na modelu „Razgovori u Duhu“ Sinode o sinodalnosti. Bili smo podijeljeni u grupe od jedanaest ljudi plus voditelj. Smješten sam u grupu koja govori francuski, iako mi je engleski materinji jezik.

Za početak smo slušali teološka izlaganja o samoj sinodalnosti, a zatim smo raspravljali. Podijelili smo naše razumijevanje sinodalnosti, naše iskustvo u podupiranju raznolikosti karizmi, zvanja i službi, a zatim kako vidimo da sinodalnost podržava lokalne crkvene strukture. U međuvremenu su nas sinodski "stručnjaci" potaknuli na produbljivanje razmišljanja.

Kakvi su bili vaši dojmovi?

Mislim da je dobro prošlo. Na kraju susreta kardinal Grech je istaknuo kako smo vidjeli kako sinodalnost dotiče tijelo. Možda zvuči čudno, ali svi smo znali na što misli. Susret, vrlo bratski, nije završio bez pravih emocija. Nije završilo bez svijesti da, iako svi dijelimo istu vjeru, ne dijelimo svi iste osjetljivosti. Sinodalna crkva je iskrena prema napetosti koja postoji unutar nje, i odatle se počinje liječiti.

Što mislite o sinodskom radu koji obavlja sveopća Crkva?

Nakon ovog iskustva uvjeren sam više nego ikad da su pojam duhovnih razgovora i sinodalna metodologija „Razgovori u Duhu“ put naprijed. Toliko je neiskorištenog potencijala koji će se uskoro ostvariti. U ne tako dalekoj budućnosti, vidim lokalne crkve, i naravno vjerske zajednice, kako nastavljaju "gurati omotnicu", kako kažemo na engleskom ("push the envelope"), prema novim i kreativnim načinima okupljanja ljudi za razlučivanje. Sinodalnost nije odlučivanje, nego razlučivanje. Stoga, kako bismo osigurali da naše odluke donosi Duh, moramo ostati na putovanju s Isusom. Uzmite u obzir da se na putu za Emaus Isus nije zaustavio da bi dao savjet. Samo je postavljao pitanja. I tada se njegovo spasenje pokazalo u lomljenju kruha. Mnogo se toga može ponijeti iz ovog iskustva.

Nastavite čitati na www.ofm.org

DESETA OBLJETNICA SMRTI BIVŠEG GENERALNOG MINISTRA DESET GODINA BEZ FRA GIACOMA BINIJA

Dana 9. svibnja 2014. fra Giacomo Bini vratio se u Očev dom, zapamćen ne samo po svom šestogodišnjem mandatu generalnog ministra Reda (1997. - 2003.), nego prije svega po svom svjedočanstvu: kao vjernik, kao fratar, kao manji.

"Duboko ljudska osoba, manji fratar koji se "usudio" radikalno živjeti evanđelje, pravi Božji čovjek, otac i vodič mnogim redovnicima i laicima, velikodušni misionar, "proročki" glas franjevačke obitelji", čitamo u Nekrologija *Acta Ordinis* 2014. sv. II (stranice 348-364), koju je uredio fra Vincenzo Broca-

nelli, OFM i koja nam pomaže ocrtati lik fra Giacoma i nadasve njegovu nevjerovatnu važnost u suvremenom svijetu. Rođen u malom selu u regiji Marche u Ostra Vetere (Ancona-Italija), 23. kolovoza 1938., proživio je djetinjstvo obilježeno Drugim svjetskim ratom; u dobi od 12. godina ušao je u serafski kolegij u Potenza Piceno kako bi postao manji brat u pičenskoj provinciji San Giacomo della Marca. Svečane zavjete položio je 17. rujna 1963., a za svećenika je zaređen 14. ožujka 1964. godine.

Bile su to godine Drugog vatikanskog koncila (1962. – 1965.) i mladi brat Giacomo dopustio je da bude pod utjecajem

koncilskog duha, završavajući svoj viši studij liturgije, koji je predavao studentima teologije u Jesiu i sjemeništarcima u Fanu.

U samostanu San Bernardino u Urbinu, kao gvardijan, razvio je novi stil života i djelovanja za bratstvo, otvarajući vrata samostana obiteljima župe, obraćajući veliku pozornost na "znakovne vremena": njegov zdravi unutarnji nemir uvijek nas je navodio da tražimo nešto dublje, autentičnije, vjernije franjevačkoj karizmi. Otud njegova teoretizacija franjevačkog identiteta „u tijeku“, danas tako aktualnog, uvijek u pokretu, u izgradnji, kao odgovor na kontinuiranu potragu za evanđeoskom autentičnošću. «To je potreba koju zahtijeva samo Evanđelje i povijesne mijene. To je uvjet da ne ostanemo izvan povijesti. Otvoreni identitet, odnosno pozoran na znakovne vremena, na naš svijet. Otvoren u smislu pripadnosti Crkvi, Redu, a ne određenoj entitetu“, napisao je (i nikada nije izgovorio) za Kongres o misijama od 19. do 28. svibnja 2014.

U ovom svom vrlo dinamičnom pozivu, fra Giacomo nije bježao od "projekta Afrika", "misionarskog poziva" koji je generalni definitorij na čelu s fra Johnom Vaughnom predstavio 1982. godine.

Bio je u Ruandi od 1983. do 1989., a kako bismo saželi njegov misionarski rad, donosimo svjedočanstvo mlade Ruandanke, koja je kasnije postala sestra klarisa: «U Kivumuu, njegov je odlazak duboko obilježen neizbrisivim sjećanjem na franjevački život blizak ljudima, bogat manjinama, jednostavnosti i svim franjevačkim krepostima. Fratri su ukinuli sve udaljenosti, govorili su jezikom naših predaka kao i mi, jeli su isti krompir i cijenili isto domaće piće možda više od nas. S malim

su bili zadovoljni i svima su pomagali." Fra Giacomo se brinuo za mnoge stvari, osobito za formaciju; pažljiv slušatelj, vjeran manji brat, znao je da njegova prisutnost na afričkom tlu ima za cilj usađivanje Reda manje braće, koncept na koji nije propustio podsjetiti nove misionare i mjesne novake.

Od 1989. do 1992. preselio se u Tanzaniju, a zatim je 1992. na kapitulo u Nairobiju imenovan provincijalnim ministrom novoosnovane provincije Svetog Franje. Iste je godine sastavljen i objavljen "Ratio Formationis" provincije, nakon primjerka "Ratio Formationis Franciscanae" Reda objavljenog 1991. «Naša nam formacija mora omogućiti čitanje znakova vremena u svjetlu Evanđelja, umjesto zgodne uporabe neinkulturiranih struktura ili »onoga što obično činimo drugdje» rekao je tijekom kapitula na rogožinama 1993. održanog u Nairobiju.

Gotovo iznenađujuće, na Generalnom kapitulo u Asizu 1997. godine fra Giacomo Bini je izabran za generalnog ministra: mnogi su dokumenti nastali u tom šestogodišnjem razdoblju, a koji su i danas aktualni poput njegovih riječi izrečenih u pismu na Duhove iz 2000.: «Kad bismo se usudili...! Kad bismo se samo usudili potpuno mu vjerovati, kao Franjo!

U ovom kratkom sjećanju - možda prekratkome za njegov vrlo važan lik - donosimo njegove riječi izrečene prigodom otvaranja Generalnog kapitula 2003.: «Pozvani smo provjeriti ono što jesmo i činimo, naš život učenika i apostola koje je Isus poslao po cijelom svijetu. Iznad svega, pozvani smo da inteligentno razaznamo često skriveno sjeme novog života koje se pojavljuje u kontekstu naših kultura, kako bismo ih potaknuli da se razvijaju pod dahom Duha."

PREMINULA BRAĆA *

- 10. svibnja: fra Lothar Weber, provincija Sveta Elizabeta (Njemačka)
- 6. svibnja: fra Damian Heuer, provincija Sveti Leopold (Austrija)
- 15. ožujka: fra Pavao Seo, provincija Sveti mučenici Koreje (Koreja)

* Informacije dobivene od Glavnog tajništva secgen@ofm.org

BISKUPIJA COMAYAGUA (HONDURAS)

FRA ÁNGEL FALZÓN IMENOVAN BISKUPOM

Iz biltena Tiskovnog ureda Vatikana od 14. svibnja 2024.

Sveti Otac imenovao je biskupom biskupije Comayagua (Honduras) velečasnog oca Ángela Falzona, OFM, trenutno župnika Inmaculada Concepción u Aguanqueteriqueu.

Životopis

Monsinjur Ángel Falzón rođen je 15. listopada 1957. u Naxxaru (Malta) i završio je filozofski i teološki studij na Nacionalnom institutu za crkvene religijske studije Malte (INSERM).

Svečane zavjete položio je 10. listopada 1982., a za svećenika je zaređen 29. lipnja 1984. za franjevačku provinciju Malte.

Nakon ređenja prešao je u provinciju Bezgrešnog začeca (New York).

Godine 1985. stigao je u Honduras kao misionar, gdje je obnašao sljedeće dužnosti: zamjenik župnika župe Sant'Anna u La Libertadu; Župnik svetog Ante od Aguanqueterique (1990.-2012.) i Bezgrešnog začeca u La Pazu.

LUCA PIRAS PONOVRNO POTVRĐEN ZA PREDSEDNIKA

IZABRANO JE NOVO NACIONALNO VIJEĆE FSR-A U ITALIJI

Dana 4. svibnja Franjevački svjetovni red Italije, na sastanku u Asizu, izabrao je svoje novo Nacionalno vijeće: predvodit će bratstvo Luca Piras, u svom drugom mandatu kao predsjednik, Sara Mentzel je potpredsjednica, a vijećnici su Luca Castiglioni, Cosimo Laudato, Alberto Petracca, Claudia Pecoraro, Enrico Diamanti, Enrica Sarrecchia i Matteo Confente.

Franjevački svjetovni red nastao je iz srca svetoga Franje Asiškoga u 13. stoljeću i prepoznaje se kao nasljednik i nastavljač laičke dimenzije svoga utemeljitelja: njegovi se članovi po profesiji obvezuju živjeti evanđelje na Franjin način u svom svjetovnom stanju, opsluživajući Pravilo koje je 24. lipnja 1978. odobrio papa Pavao VI.

Izabrano Vijeće je pozvano da prati preko 1000 mjesnih bratstava raspoređenih po cijelom nacionalnom teritoriju, ukupno oko 17 500 svjetovnih franjevaca.

Otprilike 150 članova reda, koji su došli iz raznih regija Italije, zastupalo ih je tijekom kapitula u Asizu.

OFM

ORDO FRATRUM MINORUM

Urednik: fra Byron A. Chamann
Anléu OFM

Prevoditelj: fra Miro Relota OFM

Curia Generale dei Frati Minori

Via di S. Maria Mediatrice, 25 - Roma, Italia - comgen@ofm.org
www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofmdotorg

@ofmdotorg